

Література:

1. Закон України «Про туризм». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр> (дата звернення: 31.10.2020).

2. Нездоймінов С. Г. Туризм як фактор регіонального розвитку: методологічний аспект та практичний досвід: монографія. Одеса: Астропринт, 2009. 304 с.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АСПЕКТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ СФЕРИ

*Терешко Ю.В., к.е.н., доцент
Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова
Кузьмиченко Н.І., магістрант*

З кожним роком зростає інтерес до дослідження економічного аспекту інформаційної безпеки, оскільки підприємства телекомунікаційної сфери змушені функціонувати та розвиватись в швидко мінливих умовах сучасного глобального світу, обумовлених загальною цифровізацією, широким застосуванням цифрових технологій, виконанням операцій з різного роду даними, що створює певні ризики для подальшого розвитку. Метою дослідження є формування адекватного уявлення і систематизація проблем забезпечення економічної складової системи інформаційної безпеки телекомунікаційних підприємств в умовах цифровізації економіки. Питання цифровізації різних сфер життєдіяльності вітчизняних регіонів, ефективного використання інструментів цифрового управління, просування цифрових продуктів і послуг, є актуальними і для телекомунікаційних підприємств, що діють в умовах нових викликів з боку зовнішнього і внутрішнього середовища, глобальних технологічних, економічних і соціальних змін. Бізнес-структури, органи державного і муніципального управління починають більш активно використовувати цифрові технології, застосовувати digital-стратегії і digital-платформи, що надають клієнтам можливості використання різних сервісів, що дозволяють здійснювати цифрове обслуговування через максимально зручні канали доступу. В результаті в регіональному середовищі починає формуватися своєрідне digital-простір, який обумовлює загострення проблеми інформаційної, економічної, суспільної безпеки, зростання стратегічних ризиків і загроз. У цих умовах для забезпечення безпеки функціонування та розвитку телекомунікаційних підприємств на етапі їх цифровізації необхідні значні зміни: технологічні, інфраструктурні, організаційні та ін.

Ці зміни стосуватимуться, в першу чергу, змін в законодавстві, цифровізації сфери послуг, створення потужних програмно-технічних комплексів інформаційної безпеки поряд зі створенням середовища для розвитку цифрового бізнесу, формуванням цифровий інфраструктури, цифрової культури населення, бізнесу і влади. Тобто, «великі виклики», інтенсивний

обмін і використання великих потоків даних, кардинальні зміни на ринку праці, та інші, значно актуалізують проблему забезпечення економічної складової інформаційної безпеки, обумовлюють необхідність формування в регіонах таких інституційних, ресурсних, інфраструктурних, соціальних та інших умов, які забезпечували б захист економічної системи телекомунікаційних підприємств від потенційних і реальних внутрішніх і зовнішніх загроз. Спроби ряду авторів структурувати проблеми регіональної економічної безпеки на етапі цифровізації привели до виділення трьох основних груп проблем: системних, структурних і галузевих [1]. До системних проблем регіональної безпеки найчастіше відносять проблеми, що стосуються умов розвитку економіки в найближчій і віддаленій перспективі: це залежність економіки від цифрових технологій інших країн, відсутність власної елементної бази, проблема міжрегіонального та внутрішньорегіональної «цифрової нерівності», зростання інформаційної злочинності.

До структурних проблем регіональної економічної безпеки відносять: залежність економіки від цін на енергоресурси, істотні зміни на ринку праці, надлишкову централізацію держуправління та ін. До галузевих проблем регіональної безпеки можна віднести: відсутність ефективних цифрових рішень для окремих галузей (наприклад, для сільського господарства, відсутність власної операційної системи), відставання від провідних країн у розвитку конкурентоспроможних інформаційних технологій тощо. Зазначені обставини роблять актуальною формування стратегії забезпечення економічної безпеки телекомунікаційних підприємств, в рамках реалізації якої необхідно:

- здійснювати моніторинг та аналізувати рівень економічної безпеки російських підприємств телекомунікаційної сфери в динаміці;
- оцінювати рівень економічної складової в системі інформаційної безпеки в складі кожного підприємства як єдиної економічної системи;
- виявляти значущі фактори, що впливають на рівень економічної безпеки підприємства, що визначають динаміку і характер економічного розвитку;
- аналізувати рівень економічної безпеки кожного підприємства в порівнянні з кращим вітчизняним рівнем;
- визначати найбільш проблемні сфери, стан яких визначає рівень економічної безпеки в регіонах, формувати напрями розвитку економіки проблемних територій; - враховувати великі виклики і головні тренди цифрової економіки, глобальні тенденції та вектори суспільного розвитку і технологічного прогресу.

Таким чином, в умовах стрімких змін, глобальних, технологічних, економічних та соціальних, управління економічною безпекою телекомунікаційних підприємств на всіх рівнях має враховувати можливості радикальних змін умов функціонування і розвитку економіки, забезпечувати гнучке реагування на ці зміни шляхом переходу до реалізації альтернативних варіантів, які повинні бути превентивно підготовлені, особливо, це стосується підприємств телекомунікаційної сфери з високим ступенем кризового навантаження. У цьому контексті не можна не погодитися з тезою про те, що

«для вирішення завдань забезпечення економічної безпеки підприємства першорядне значення має попередження загроз що тільки зароджуються, а не пасивне слідкування за подіями та реагування на негативні для підприємства ситуації у міру їх настання» [3].

Література:

1. Гончаров Г. О. Теоретичні та практичні основи вдосконалення системи економічної безпеки малого підприємництва в Україні : монографія. Полтава: Техсервіс, 2014. 331 с.
2. Базиліук Я. Б. та ін. Економічна безпека України в умовах гібридної агресії :аналіт. доп. К. : НІСД, 2017. 82 с.
3. Artemenko L. The system of enterprise economic security: international and Ukrainian content. *World Scientific News*, 57. 2016. P. 695–705.

ТЕОРІЯ КЛАСТЕРІВ І ОРГАНІЗАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ

*Тодріна І.В., к.е.н., доцент,
Євсєєв С.Є., к.і.н., доцент*

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Термін «кластер» від (англ. cluster) означає «пучок», «група». Ці терміни використовуються як наукові поняття, які здатні охарактеризувати явища, в яких одночасно присутнє як дещо загальне, так і дещо особливе.

Першість у постановці та розробці проблематики кластерів надають М.Портеру, професору Гарвардської школи бізнесу. На думку, М. Портера конкурентоздатність країни на світових ринках доцільно розглядати через призму конкурентоздатності не окремих фірм, а об'єднань компаній різних галузей, розташованих в одному регіоні. Головна увага акцентується на їх здатності ефективно використовувати певного регіону.

Кластерна форма організації має певні характеристики, які відрізняють її від будь-якої іншої форми. Вона являє собою групу підприємств, близькість та взаємозв'язок яких обумовлена: а) географічним сусідством; б) економічними зв'язками (постачальники та виробники продукції, інфраструктурні компанії); соціальною залежністю (освітні установи, які займаються підготовкою кадрів); г) системою державного управління. Зазначимо, що у кластерної форми організації є важлива перевага: комплекси, які входять до неї залишаються цілісними, їх ініціатива не пригнічується, вони навпаки, отримують додаткові можливості саморозвитку.

Отже, кластер це багатопрофільний міжгалузевий комплекс з неоднорідною структурою, де формальний зв'язок доповнюється із неформальним, що призводить до більш тісної взаємодії його внутрішніх елементів. Взаємозв'язки та взаємозалежності підсилюються за рахунок підвищення усталеності вертикальної та горизонтальної технологічної інтеграції, заснованої на спільності цільових ринків.